

Seksuele en emotionele ontwikkeling: bevorderen van de seksuele gezondheid

15 oktober 2021

- **Docent: Welmoed Visser-Korevaar**
- **Over: De wijze waarop de seksuele ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking verloopt en instrumenten om de seksuele ontwikkeling in kaart te brengen. Daarnaast is er aandacht voor de samenhang tussen emotionele ontwikkeling en seksuele ontwikkeling ten behoeve van het stimuleren van de seksuele gezondheid.**
- **Accreditaties zijn aangevraagd bij NIP K&J/NVO OG en Register Vaktherapie .**

Inleiding

Seksueel gedrag en seksuele gevoelens zijn niet gekoppeld aan een specifiek emotioneel, cognitief of sociaal ontwikkelingsniveau. Iedereen maakt dus een seksuele ontwikkeling door, ongeacht of er sprake is van een beperking. Een achterstand in de (emotionele) ontwikkeling heeft echter wel gevolgen voor de manier waarop seksuele gevoelens worden beleefd en geuit

Kennis van emotionele ontwikkeling voegt een nieuw en onmisbaar aspect toe aan de seksuele hulpverlening bij mensen met een verstandelijke beperking. Want deze kennis is nodig voor het beter begrijpen en begeleiden van seksuele hulpvragen van mensen met een verstandelijke beperking. Als je weet wat het emotionele ontwikkelingsniveau van de cliënt is in relatie tot zijn seksuele ontwikkeling, kun je zorgen voor een beter afgestemde bejegening waardoor de persoon kan groeien in zijn ontwikkeling. En dit draagt weer bij aan de seksuele gezondheid van de persoon.

Emoties en seksuele gezondheid

Het bevorderen van de seksuele gezondheid bij mensen met een verstandelijke beperking vergroot de eigen regie en de empowerment deze mensen. Ook kan het bevorderen van de seksuele gezondheid een bijdrage leveren aan het voorkomen van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik. Bij het bevorderen van deze seksuele gezondheid is het belangrijk aandacht te besteden aan de emoties, gevoelens en behoeften van de persoon.

Ieder mens heeft behoeftes (bijvoorbeeld een behoefte aan seks). Gevoelens maken je bewust van deze behoeftes. Een emotie is sterker dan een gevoel. Het is een acute, kortstondige, met verwarring en fysieke veranderingen gepaard gaande reactie. Bij emoties ontstaat de drang tot handelen.

Mensen kunnen leren om doelgericht met hun emoties om te gaan en ze om te buigen tot gevoelens. Dit gebeurt door gevoelens te verwoorden, een plek te geven en te begrijpen waar ze vandaan komen. Deze bewustwording voorkomt, dat behoeften zich uiten in impulsieve emoties waardoor de persoon zelf of anderen beschadigd worden.

Inhoud van de studiedag over seksuele ontwikkeling en emotionele ontwikkeling

Tijdens deze studiedag bespreekt Welmoed Visser-Korevaar wat er door wetenschappelijk onderzoek bekend is over seksuele gezondheid bij mensen met een verstandelijke beperking. Ze zal verduidelijken op welke punten de seksuele ontwikkeling van deze mensen anders verloopt. Daarnaast maakt Welmoed een koppeling tussen seksuele ontwikkeling en de fases in emotionele ontwikkeling volgens het multidimensioneel model voor persoonlijkheidsontwikkeling van Anton Došen.

Aan het eind van de dag:

1. Weet de vak- en speltherapeut wat de definitie van de volgende begrippen is: emotionele ontwikkeling, emoties, behoeftes, gevoelens, seksuele ontwikkeling, seksualiteit en seksuele gezondheid;
2. Weet hij hoe de seksuele ontwikkeling verloopt bij mensen met een verstandelijke beperking;
3. Kent hij de samenhang tussen seksuele en emotionele ontwikkeling;
4. Heeft hij een kader waarbinnen hij zijn cliënt met zijn seksuele hulpvraag kan benaderen en begeleiden en krijgt hij manieren aangereikt waarmee hij dat kan doen.

Welmoed maakt in haar presentatie gebruik van casussen uit haar eigen praktijk.

De studiedag heeft een interactief karakter. De deelnemers zullen gedurende dag ook actief oefenen met de lesstof.

Programma

Ochtend	
9:30	Opening
9:35	Kennismaking en introductie oefening, begripsdefiniëring
11:00	Pauze
11:15	Seksuele ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking
12:30	Lunchpauze
Middag	
13:30	Oefening en vervolg seksuele ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking
15:00	Pauze
15:15	Seksuele ontwikkeling en emotionele ontwikkeling inclusief casussen
16:30	Afsluiting

Doelgroep

De stof, die op deze studiedag wordt behandeld, heeft betrekking op mensen met een lichte, matige of ernstige (meervoudige) beperking.

De dag is vooral bedoeld voor

- psychologen, orthopedagogen, vak- en speltherapeuten, managers, verpleegkundigen, verpleegkundigen specialist in de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking, GGZ, verslavingszorg of forensische zorg;
- psychologen, orthopedagogen, leraren en teammanagers in het speciaal onderwijs.

Docente

Drs. Welmoed Visser-Korevaar

Welmoed, basis-orthopedagoog NVO en seksuoloog NVVS SH, werkt vanuit haar eigen praktijk: orthopedagogisch adviesbureau Welmoed. Ook werkt ze in opdracht van het CCE (Centrum voor Consultatie en Expertise) door het hele land.

In haar praktijk krijgt Welmoed seksuologische vragen op het gebied van onderzoek en behandeling van cliënten met een verstandelijke beperking en/of autisme en eventuele complexe problematiek.

Welmoed geeft regelmatig trainingen op het gebied van seksualiteit, intimiteit en relatievorming bij mensen met een verstandelijke beperking en/of autisme. Deze trainingen dragen bij aan de bevordering van de seksuele gezondheid van deze kwetsbare cliënten.

Aanbevolen literatuur

Visser-Korevaar, W. & Vonk, J. (2017). Seksuele en emotionele ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking. In J. de Bruin, J. Vonk, A. van den Broek & B. Twint (Red.), *Handboek emotionele ontwikkeling & verstandelijke beperking*. Amsterdam: Boom.

Vorbereiding en studiebelasting

Deze studiedag is zonder voorbereiding te volgen. Als de deelnemer dat wenst kan hij vooraf de aanbevolen literatuur lezen.

De studiebelasting van deze scholing bestaat uit het aantal contacturen. Het aantal contacturen is 6 uur.

Accreditatie

Accreditatie is aangevraagd bij:

- Accreditatiebureau Kinder- en Jeugdpsycholoog NIP/NVO orthopedagoog-Generalisten (na toekenning ook geldig voor SKJ);
- Register Vaktherapie.

Certificaat

Je ontvangt van FORTIOR een certificaat als bewijs van deelname.

Ga voor inschrijven naar www.fortior.info